

АНАЛИЗА ЕФЕКТА ЗАКОНА О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА О ВИСОКОМ ОБРАЗОВАЊУ

1) *Који су проблеми које закон треба да реши*

Закон треба да реши проблем неједнаког статуса у коме су се нашли студенти уписани у прву годину основних студија школске 2010/2011, 2011/2012. и 2012/2013. године, у односу на студенте коју су били уписани у прву годину основних студија школске 2006/2007, 2007/2008, 2008/2009. и 2009/2010, када је у питању рок до када задржавају право на финансирање из буџета, с бзиром да се ради о истом систему студија.

Посебно, закон треба да реши и вишегодишњи проблем броја испитних рокова, када законска решења нису доприносила ефикасности студирања и нису била у свему у складу са могућностима самосталне високошколске установе. Основно решење дато је у члану 90. став 7. Закона, који прописује, између осталог, да је број испитних рокова четири, а затим су континуирано вршене допуне Закона којима се у завршним одредбама тај број повећавао на пет или шест рокова, а примена основне одредбе одлагала за наредну школску годину. Фиксно утврђен број испитних рокова, у одређеној мери, представља сужавање аутономије универзитета и других високошколских установа у погледу права на утврђивање правила студирања (члан 6. став 1. тачка 2) Закона) према могућностима установе и потребама студената. Немогућност планирања и пријављивања испита у оптималном, већем броју рокова утицало је на смањење ефикасности, односно продужено трајања студија и конкретан негативан финансијски ефекат за студента, односно породицу студента.

2) *Који су жељени циљеви доношења закона*

Закон има за циљ да обезбеди једнако право за све студенте, од школске 2006/2007. до 2012/2013. године, који су започели студије по одређеном систему, да их и заврше по том систему, односно са истим правима када је у питању финансирање из буџета.

Посебно, закон има за циљ и да унапреди ефикасност студирања, у складу са потребама студената али и могућностима установе, дајући овлашћење самосталној високошколској установи да својим статутом утврди број испитних рокова и термине њиховог одржавања. За постизање овог циља утврђен је рок у коме ће високошколске установе усагласити своје опште акте са законом.

3) *Да ли су разматране могућности за решавање проблема без доношења акта?*

и

4) *Зашто је доношење закона најбољи начин за решавање проблема?*

Питање заштите права студената, односно утврђивање права на финансирање из буџета и питање броја испитних рокова уређено је прецизно Законом о

високом образовању тако да проблем није могуће решити без доношења новог закона, односно измене и допуне Закона и то је једини начин за решавање проблема.

5) На кога ће и како највероватније утицати решења у Закону?

Решења у закону утицаће на студенте и самосталне високошколске установе.

Нацртом закона о изменама и допунама Закона о високом образовању стварају се правне претпоставке за остваривање једнаког права за све студенте који су започели студије по одређеном систему да их и заврше, тако да је право да се финансирају из буџета најдуже годину дана по истеку редовног трајања студија имају студенти који су уписани у прву годину основних студија школске 2006/2007, закључно са школском 2012/2013. годином, а што је у складу и са решењем у члану 123. Закона који уређује право на завршавање студија по започетом наставном плану и програму, условима и правилима студија.

У складу са аутономијом високошколске установе и интересом и положајем студената у систему високог образовања, право које се односи на утврђивање броја испитних рокова и термине одржавања испита пренето је на самосталну високошколску установу. Самостална високошколска установа ће у складу са потребама студената али и својим могућностима (различите врсте установа, организација и потребе) утврдити број испитних рокова и термине одржавања испитних рокова.

6) Какве ће трошкове ће примена закона изазвати грађанима и привреди, а нарочито малим и средњим предузећима?

Примена Закона неће створити трошкове грађанима и привреди (нарочито малим и средњим предузећима).

Питања која се уређују Нацртом закона односе се на студенте и утицаће на стандард студената, односно њихових породица, јер се проширује право на финансирање из буџета, чиме се стварају услови за доступније школовање, а обезбеђује се ефикасније стицање образовања. Високошколске установе треба да донесу опште акте о броју испитних рокова и терминима одржавања испита, а што је у складу са аутономијом ових установа, у којој значајну улогу имају и студенти који имају могућност да утичу на доношење одговарајућег акта преко својих представника у органу управљања установом.

7) Да ли су позитивне последице доношења закона такве да оправдавају трошкове које ће он створити?

Позитивне последице доношења закона односе се на обезбеђивање једнаког положаја свих студената који су започели стицање високог образовања по истом систему.

За спровођење овог закона средства су обезбеђена у буџету Републике Србије, у делу који се односи на Министарство просвете, науке и технолошког развоја, програм 2005, пројекат 0001-Подршка раду високошколских установа.

Решења у Нацрту закона која се односе на испитне рокове представљају допринос аутономији високошколске установе и у складу су са захтевима студената за ефикасније завршавање студија.

8) Да ли законом подржава стварање нових привредних субјеката и тржишна конкуренција?

Нацртом закона не подржава се стварање нових привредних субјеката и тржишна конкуренција.

9) Да ли су све заинтересоване стране имале прилику да се изјасне о закону?

У поступку израде Нацрта закона није прибављено формално изјашњење студената, односно студентских организација и високошколских установа, али се изради Нацрта закона приступили поводом обраћања студената, односно студентских организација да се у Закону о високом образовању обезбеди остваривање одговарајућих права која треба да имају сви студенти који су започели стицање образовања по истом систему, о чему се позитивно изјаснио и Национални савет за високо образовање.

10) Које ће се мере током примене закона предузети да би се постигло оно што се законом предвиђа ?

У циљу примене Закона није потребно да министар доноси подзаконске акте. Обавезу доношења одговарајућих аката имаће самосталне високошколске установе које треба да усагласе своје опште акте са овим законом у року од три месеца од дана ступања на снагу тог закона.